

ภูมิอากาศจังหวัดนครศรีธรรมราช

ขนาดและที่ตั้ง

นครศรีธรรมราชเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่บนชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกของภาคใต้ ตั้งอยู่ประมาณที่ละติจูด 7.9° ถึง 9.3° เหนือ ลองจิจูด 99.3° ถึง 100.3° ตะวันออก มีเนื้อที่ประมาณ 9,943 ตารางกิโลเมตร อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 780 กิโลเมตร

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศใต้	ติดต่อกับ	จังหวัดพัทลุงและสงขลา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	อ่าวไทย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	จังหวัดกระบี่และตรัง

ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ของจังหวัดนครศรีธรรมราชประกอบไปด้วยป่าเขาและที่ราบ แบ่งออกได้เป็น 3 บริเวณ คือ

1. บริเวณเทือกเขา ส่วนใหญ่อยู่ทางตอนกลางและทางตะวันตกของจังหวัด เทือกเขาที่สำคัญ ได้แก่ เทือกเขานครศรีธรรมราช ซึ่งทอดตัวในแนวเหนือจรดใต้ แบ่งจังหวัดนี้ออกเป็น 2 ส่วนคือพื้นที่ด้านตะวันตกและพื้นที่ราบชายฝั่งทะเลด้านตะวันออก
2. บริเวณพื้นที่ด้านตะวันตก เป็นที่ราบเชิงเขาและหุบเขาต่อเนื่องจากเทือกเขาไปทางตะวันตกจนถึงกระบี่และตรัง
3. บริเวณพื้นที่ราบชายฝั่งทะเลด้านตะวันออก มีอาณาเขตตั้งแต่บริเวณเทือกเขาไปทางตะวันออกจนถึงฝั่งทะเลอ่าวไทย

ลักษณะอากาศทั่วไป

จังหวัดนครศรีธรรมราชอยู่ภายใต้อิทธิพลของมรสุมที่พัดประจำเป็นฤดูกาล 2 ชนิดคือ มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นลมจากทิศตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่านมหาสมุทรอินเดีย จึงพาเอาไอน้ำและความชุ่มชื้นมาสู่ประเทศไทยระหว่างกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคมทำให้มีฝนชุกทั่วไป ลมมรสุมอีกชนิดหนึ่ง คือมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือหรือฤดูหนาว จะมีลมจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเป็นลมเย็นและแห้งจากประเทศจีนพัดปกคลุมประเทศไทยระหว่างกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ทำให้จังหวัดนี้มีอากาศเย็นลงและมีฝนชุกต่อเนื่องอีกระยะหนึ่ง

ฤดูกาล

จากการที่จังหวัดนครศรีธรรมราชตั้งอยู่ในภาคใต้และติดกับทะเล ลักษณะอากาศในแต่ละฤดูกาลจึงไม่แตกต่างกันมากนัก อย่างไรก็ตามเมื่อ พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศโดยทั่วไปของประเทศไทยแล้วสามารถแบ่งออกเป็น 3 ฤดูกาล ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงเปลี่ยนฤดู ระยะนี้เป็นช่วงว่างของลมมรสุมหลังจากสิ้นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ อุณหภูมิจะเริ่มสูงขึ้น อากาศจะเริ่มร้อนโดยเฉพาะในเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม อย่างไรก็ตามจังหวัดนครศรีธรรมราชอยู่ใกล้ทะเลจึงไม่ร้อนมากนัก เพราะได้รับกระแสลมและไอน้ำทำให้อากาศคลายความร้อนลงไปมาก

ฤดูฝน เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทยและยังมีร่องความกดอากาศต่ำพาดผ่านภาคใต้เป็นระยะ ๆ ในเดือนตุลาคม ต่อจากนั้นจนถึงเดือนพฤศจิกายนซึ่งเป็นระยะแรกที่ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย ทำให้จังหวัดนครศรีธรรมราชจะยังคงมีฝนชุกต่อเนื่องจนถึงเดือนมกราคมฝนจึงเริ่มลดลง

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย ทำให้อุณหภูมิลดลงทั่วไปและมีอากาศหนาวเย็นเป็นครั้งคราว โดยอุณหภูมิลดลงต่ำสุดในเดือนธันวาคมและมกราคม แต่เนื่องจากจังหวัดนครศรีธรรมราชอยู่ด้านชายฝั่งตะวันออกของภาคใต้อุณหภูมิจึงลดลงเพียงเล็กน้อย และตามชายฝั่งจะมีฝนตกทั่วไป

อุณหภูมิ

จากสภาพภูมิประเทศของจังหวัดนครศรีธรรมราชที่อยู่ติดกับทะเล อุณหภูมิระหว่างฤดูกาลและกลางวันกลางคืนจึงไม่แตกต่างกันมากนัก อุณหภูมิโดยเฉลี่ยไม่สูงมากและอากาศไม่ร้อนจัด ส่วนฤดูหนาวจะมีอากาศเย็นได้บ้างเป็นครั้งคราว อุณหภูมิบริเวณอำเภอเมืองเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 27.3 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 32.5 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 23.2 องศาเซลเซียส เดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวที่สุดคือเดือนเมษายนและพฤษภาคม ส่วนอุณหภูมิต่ำสุดที่เคยตรวจวัดได้คือ 41.0 องศาเซลเซียส ที่อำเภอฉวาง เมื่อวันที่ 15 เมษายน พ.ศ. 2541 และวันที่ 10 และ 16 เมษายน พ.ศ. 2559 และอุณหภูมิต่ำที่สุดที่เคยตรวจวัดได้คือ 15.0 องศาเซลเซียส ที่อำเภอฉวาง เมื่อวันที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2542

ฝน

จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นจังหวัดที่มีฝนชุกตลอดปี เนื่องจากลมมรสุมทั้งสองที่พัดปกคลุมโดยเฉพาะตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนธันวาคม ส่วนตอนต้นปีตั้งแต่เดือนมกราคมฝนจะลดลงเป็นลำดับ จากสภาพพื้นที่ที่มีเทือกเขานครศรีธรรมราชเป็นแนวกั้นลมมรสุม ทำให้บริเวณพื้นที่ด้านตะวันตกของจังหวัดจะมีฝนชุกตลอดช่วงมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ส่วนพื้นที่ราบชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกจะมีฝนชุกตลอดช่วงมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ปริมาณฝนบริเวณอำเภอเมืองเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 2,701.1 มิลลิเมตร มีฝนตกประมาณ 172 วัน เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนพฤศจิกายน มีฝนเฉลี่ยประมาณ 618.6 มิลลิเมตร และมีฝนตกประมาณ 21 วัน ปริมาณฝนสูงที่สุดที่เคยตรวจวัดได้ใน 24 ชั่วโมง 615.6 มิลลิเมตร ที่สถานีอากาศเกษตรนครศรีธรรมราช อำเภอเมือง เมื่อวันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2560

พายุหมุนเขตร้อน

ตั้งแต่ครึ่งหลังของเดือนตุลาคมไปจนถึงเดือนธันวาคม จังหวัดนครศรีธรรมราชมีโอกาสเสี่ยงสูงต่อการได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากพายุหมุนเขตร้อน เพราะในช่วงดังกล่าวพายุมีโอกาสที่จะเคลื่อนเข้าสู่จังหวัดนี้ และก่อให้เกิดผลกระทบโดยตรงมากที่สุด

จากสถิติในคาบ 72 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2494-2565 ปรากฏว่ามีพายุเคลื่อนจากอ่าวไทยและเคลื่อนผ่านหรือเคลื่อนเข้าใกล้จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 15 ลูก ส่วนใหญ่มีกำลังแรงเป็นพายุดีเปรสชัน จำนวน 11 ลูก ในเดือนตุลาคม 1 ลูก (2509) และ เดือนพฤศจิกายน จำนวน 10 ลูก (2503, 2505, 2507, 2509, 2513, 2520, 2526, 2536, 2542, 2543) และพายุโซนร้อน 4 ลูก ในมกราคม (2562) เดือนตุลาคม (2505) เดือนพฤศจิกายน (2535) และเดือนธันวาคม (2541)

เนื่องจากสภาพภูมิประเทศที่เป็นชายฝั่งทะเลเป็นแนวยาวติดกับอ่าวไทยจังหวัดนี้มีโอกาสเสี่ยงสูงต่อการได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากพายุที่มีกำลังแรงกว่าพายุดีเปรสชันด้วย เช่น พายุโซนร้อน “แฮเรียต” ที่เคลื่อนตัวขึ้นฝั่งบริเวณแหลมตะลุมพุกเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ.2505 ซึ่งมีผู้เสียชีวิตถึง 935 คน และทรัพย์สินเสียหายอย่างมากมาย หรือพายุโซนร้อน “ฟอเรสต์” ที่เคลื่อนผ่านจังหวัดนครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี พังงา แล้วลงสู่ทะเลอันดามัน เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2535 จังหวัดนี้จึงได้รับผลกระทบโดยตรงจากพายุ และมีความเสียหายอย่างมากมายทั้งจากกระแสลมที่พัดแรงจัดและฝนที่ตกหนักมากจนเกิดอุทกภัยเป็นบริเวณกว้าง

ที่ตั้งสถานีอุตุนิยมวิทยาในจังหวัดนครศรีธรรมราช

สภาวะอากาศที่จัดทำขึ้นทั้งหมดนี้ ได้มาจากผลการตรวจของสถานีตรวจอากาศนครศรีธรรมราช ซึ่งทำการตรวจสารประกอบอุตุนิยมวิทยาต่าง ๆ วันละ 8 เวลา คือเวลา 01.00, 04.00, 07.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 และ 22.00 น. แล้วส่งรายงานผลการตรวจไปยังกรมอุตุนิยมวิทยาเพื่อรวบรวมและจัดทำข้อมูลสถิติต่อไป

สถานีตรวจอากาศนครศรีธรรมราช ตั้งอยู่ในเขต อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช 80000 (โทรศัพท์ 075 348170) หรือที่ละติจูด 08 องศา 32 ลิปดาเหนือ และลองจิจูด 99 องศา 56 ลิปดาตะวันออก อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 4 เมตร

สถานีตรวจอากาศฉวาง ตั้งอยู่ในเขต อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช 80150 (โทรศัพท์ 075 481478) หรือที่ละติจูด 08 องศา 25 ลิปดา 29.0 พิลิปดาเหนือ และลองจิจูด 99 องศา 30 ลิปดา 24.0 พิลิปดาตะวันออก อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 28 เมตร

นอกจากนี้ ยังมีสถานีตรวจอากาศขอนแก่น อ.ขอนแก่น จ.นครศรีธรรมราช ซึ่งยกเลิกการตรวจตั้งแต่ปี พ.ศ.2546

หมายเหตุ

- สถิติภูมิอากาศที่เป็นค่าเฉลี่ยใช้ข้อมูล คาบ 30 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2534 – 2563
- สถิติภูมิอากาศที่มีค่าเป็นที่สุดใช้ข้อมูล ตั้งแต่ พ.ศ. 2494 – 2565

ศูนย์ภูมิอากาศ กองพัฒนาอุตุนิยมวิทยา

กรมอุตุนิยมวิทยา

มกราคม 2566